

Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi seisukoht lähisuhtevägivalla alal

Vastu võetud: 25.04.2026

Kehtiv kuni: 25.04.2030

Koostanud: Rahu ja inimõiguste töögrupp (Anna-Maria Randväli)

Vastutav koostaja: Reti Toom

Mõisted

Euroopa naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise Euroopa Nõukogu konventsioon sõnastab perevägivalla ja lähisuhtevägivalla mõisted järgmiselt:

a. naistevastane vägivald – naiste inimõiguste rikkumine ja naiste diskrimineerimise vorm; see tähendab kõiki soolise vägivalla akte, mille tulemusena või võimaliku tulemusena tekitatakse naisele füüsilisi, seksuaalseid, psüühilisi või majanduslikke kahjusid või kannatusi, sealhulgas selliste aktidega ähvardamist, sundi või omavolilist vabadusest ilmajätmist, sõltumata sellest, kas see leiab aset avalikult või eraelus;

b. perevägivald – igasugused füüsilise, seksuaalse, psüühilise ja majandusliku vägivalla aktid, mis leiavad aset perekonnas või koduseinte vahel või endiste või praeguste

abikaasade või partnerite vahel, sõltumata sellest, kas vägivallaakti toimepanija elab või on elanud ohvriga samas elukohas;

c. sugupool – sotsiaalselt konstrueeritud rollid, käitumine, tegevused või omadused, mida antud ühiskond naistele ja meestele sobivaks peab;

d. naistevastane sooline vägivald – vägivald, mis on suunatud naise vastu põhjusel, et tegemist on naisega, või mis mõjutab naisi ebaproportsionaalselt;

e. ohver – iga füüsiline isik, kelle suhtes rakendatakse punktis a või b nimetatud käitumist;

f. naised – hõlmab ka alla 18-aastaseid tütarlapsi. (Council of Europe, 2011)

Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO) jagab pere- ja lähisuhtevägivalla füüsiliseks, seksuaalseks, majanduslikuks, psühholoogiliseks ja emotsionaalseks vägivallaks ning lisab ka veel jälitamise. (WHO, 2024)

Kriminaalpoliitika defineerib mõisted alljärgnevalt:

a. Paarisuhtevägivalda võib mõista kui praeguse või endise abikaasa, elukaaslase või partneri poolt toime pandud tegu, mis sisaldab kontrollivat käitumist, psühholoogilist, füüsilist või majanduslikku vägivalda või seksuaalset sundust ning mis võib tekitada ohvrile psühholoogilisi kahjustusi ja füüsilist valu. Vägi vald võib jätkuda peale suhte lõppemist, mistõttu ohvri ja vägivallatseja ühine eluase pole määrav.

b. Naiste vastu suunatud vägivald tähendab igasugust soolisel erinevusel põhinevat vägivalda, mille tulemuseks on või mis võib tõenäoliselt lõppeda füüsilise, seksuaalse või psühholoogilise kahjustuse või kannatuse tekitamisega naistele, kaasa arvatud sellise tegevusega ähvardamine, sunniabinõude tarvitamine või vabadustest ilmajätmine, kas avaliku või eraelu sfääris. Käesolevas materjalis käsitletakse naistevastast vägivalda ainult pere- ja paarisuhte kontekstis.

c. Laste väärkohtlemist võib defineerida kui füüsilist, vaimset või seksuaalset väärkäitumist, hooletusse jätvat või halba kohtlemist alla 18-aastase lapse suhtes, mis võib ohustada või kahjustada lapse tervist ja heaolu ning mis on toime pandud isiku poolt, kes on vastutav

lapse heaolu eest. Laste väärkohtlemisena tuleb käsitleda ka vanemate või teiste pereliikmete vahelise vägivalda pealtnägemist.

d. Vanemate väärkohtlemisena võib käsitleda alaealiste või täiskasvanud laste poolt toime pandud vaimset, füüsilist, seksuaalset vägivalda, majanduslikku ekspluateerimist või mitte toimetulevate vanemate hooletusse jätmist või hülgamist. (Kriminaalpoliitika, s.a.)

Sissejuhatus

Antud dokument väljendab Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi (EAÜS) seisukohta lähisuhtevägivalda teemal.

ÜRO hinnangul on Eestis iga viies inimene ning maailmas iga kolmas inimene kannatanud lähisuhtevägivalda all (WHO, 2024). Eestis on kõige kõrgemad lähisuhtevägivalda juhtumite tasemed Ida-Virumaal ja Läänemaal. 2024. aastal moodustas suurima osa registreeritud perevägivalda juhtumitest kehaline väärkohtlemine (84%) ja ähvardamine (9%). (Andra Reinomägi & Anna-Liisa Uisk, 2025) Igapäevased kokkupuuted eelmainitud vägivallavormidega tekitavad märkimisväärsed kahju inimese vaimsele ning füüsilisele heaolule. Perekonnavägivalda juhtumitel võivad olla pöördumatud tagajärjed. 2015.–2019. aastal kaotas perevägivalda tõttu elu vähemalt 46 inimest. (Kaire Tamm, 2020)

2024. aasta uuring Eesti elanikkonna teadlikkusest ja hoiakutest perevägivalda suhtes näitab, et inimesed on muutunud perevägivalda suhtes teadlikumaks ja sekkuvad vägivalla lahendamiseks rohkem võrreldes varasemate taoliste uuringutega. Samas tunnevad naised meestest paremini vägivalda ära (84% vs 71%). 38% küsitletutest arvavad sellegipoolest, et vägivallaohvrid on ise süüdi, kuigi ka see näitaja on võrreldes varasemaga langustrendis. Uuring toob ka välja, et inimesed ise tajuvad, et nende teadmised on võrreldes varasemaga paranenud ning 67% inimestest tõi tõusu põhjusena esile erinevaid teavituskampaaniaid. Võib järeldada, et jätkuv teavitus- ja ennetustöö on olulised ning neil on ka mõju ühiskonna hoiakutele. (Sotsiaalkindlustusamet, 2024)

Sisu

2023. aasta raport "Lähisuhtevägivallaga seotud teadmised ja hoiakud päästekorraldajate ja politseinike seas" toob esile, et ka politseinikud ja päästekorraldajad ei too esile soolisi erinevusi ohvrite vahel ning võivad lähisuhtevägivalla ohvreid oma isiklike uskumuste tõttu taasohvristada. Aitaja käitumist ning suhtumist lähisuhtevägivalla ohvritega mõjutavad aitajate isiklikud hoiakud, sh hoiakud soorollide suhtes, mistõttu pole oluline mitte ainult aitajaid teavitada, vaid ka suunata neid oma seisukohti analüüsima. (Liina Rajaveer et al., 2023)

Euroopa Nõukogu naistevastase vägivallaga ja perevägivallaga võitlemise eksperdirühm (GREVIO) lähteolukorra hinnang aastast 2022 toob välja, et Eestis on väga hästi korraldatud seksuaalvägivallaohvrite käsitlemine tänu seksuaalvägivalla kriisiabikeskustele (SAK-idele), kuid sarnast käsitlemist ja abi vajavad ka teised Istanbuli konventsiooniga hõlmatud vägivallajuhtumite ohvrid. (GREVIO, 2023) Maailma Terviseorganisatsioon toob välja, et tervishoiusektor mängib lähisuhtevägivalla ennetuses olulist rolli. Tervishoiutöötajate kohustus on vägivallaohvrite ära tundmine ja nende suunamine edasise abini (WHO, 2024). Ka EAÜS-i huvides peab olema lähisuhtevägivalla-teemalise teadlikkuse tõstatamine, et viia ellu motot "Et maailma kõige tervemad ja õnnelikumad inimesed elaksid Eestis!".

2024–2027 lähisuhtevägivalla ennetuskava seab eesmärgid eri tasanditel vägivalla ennetamiseks. Selle ennetuskava põhieesmärgid on teadlikkuse tõus ja perevägivalla ära tundmine ning samuti ohvrite süsteemne ja vajaduspõhine abistamine. (Lähisuhtevägivalla ennetamise kokkuleppe ja tegevuskava 2024–2027, 2023). Samas ei ole käesoleva EAÜS-i dokumendi esitlemise ajaks jätkuvalt realiseerunud nn nõusolekuseadus, mis kaitseks ja toetaks seksuaalvägivalla ohvreid abi otsimisel. Enamikes seksuaalvägivalla juhtumites on vägivallatseja ohvri tuttav või pereliige. (Maris Kluge, 2022) Praegune sõnastus, mis eeldab tõestamiseks, et ohver esitab selget vastupanu, ei toeta arengukava eesmäärke ning seadusemuudatus on vajalik sihtide saavutamisel.

Halvad lapsepõlvkogemused (Adverse childhood experiences ehk ACE) kujutavad endas potentsiaalselt traumaatilisi olukordi nagu vägivald (nii sõnaline kui füüsiline), hooletusse

jätmine ning perekonnaliikme surma või suitsiidikatse pealtnägemine. Lisaks mõjutab last kodune keskkond, mis hõlmab endas perekonnasiseseid narkootikumide kasutamisest tekkivaid, vaimset tervise häiretest tingitud ning lapsevanema ning lapse erinevates leibkondades elamisest tingitudprobleeme. Umbes 61% täiskasvanutest teatasid olevat kogenud vähemalt ühte ACE probleemi ning üks täiskasvanu viiest oli kogenud vähemalt nelja ACE sündmust. (CDC, 2026)

ACE kogemustel võivad olla pikaaegsed negatiivsed tagajärjed nii tervisele kui ka üldisele heaolule ning põhjustada raskusi hariduse omandamisel ning töövõimekuses. Näideteks sellistest tervisemõjude muutusest on tõusnud seksuaalsel teel levivate ning kuseteede infektsioonide arv, suurem risk kroonilisteks haigusteks nagu diabeet, südamehaigused ning tõusnud suitsiidirisk. Arvatakse, et ACE-i vähendamine võib ära hoida 1.9 miljonit südamehaigust ja 21 miljonit depressioonijuhtumit. ACE võib muuta ajukeemiat kroonilise stressi tõttu, mis mõjutab inimese keskendumis- ja õppimisvõimet, võimet otsuseid langetada ja stressiga toime tulla. (CDC, 2026)

Eesti Vabariik on alla kirjutanud naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ning tõkestamise Euroopa Nõukogu konventsioonile 2014. aastal 2. detsembril, millega tunnustatakse naistevastase vägivalla ja perevägivalla kõiki vorme. Konventsioonis on sõnastatud, et naistevastane vägivald on naiste ja meeste ajalooliselt kujunenud ebavõrdsete võimuhete väljendus, mis on viinud meeste ülemvõimule naiste üle ja naiste diskrimineerimisele ning mis on kujunenud takistuseks naiste täielikule arengule. Veel arvestab konventsioon, et perevägivald mõjutab naisi ebaproportsionaalselt, märkides samas, et perevägivalla ohvriks võivad langeda ka mehed ja lapsed, sealhulgas perevägivalla pealtnägijatena. Konventsiooni peatükis „Terviklikud poliitikad ja andmete kogumine” on kirjas: „Konventsiooniosalised kasutavad vajalikke seadusandlikke ja muid meetmeid, et võtta vastu ja rakendada üleriigilist tõhusat, terviklikku ja koordineeritud poliitikat, mis hõlmab kõiki vajalikke meetmeid konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvate vägivalla vormide ennetamiseks ja tõkestamiseks ning pakuvad naistevastasele vägivallale reageerimiseks tõhusaid lahendusi.” (Council of Europe, 2011)

Eesti Vabariigis ei ole aastal 2026 tehtud eraldi pere- ja lähisuhtevägivalla karistusseadustikku, kuid teemaga seotud paragrahvid on märgitud Lisa 1 all. Kuritegevuse raport näitab, et 2024 aastal moodustas 48% kehalise väärkohtlemise juhtumitest perevägivallakuriteod. (Andra Reinomägi & Anna-Liisa Uisk, 2025)

2021. aasta karistusõiguse osakonna magistr töö toob välja, et praegusel hetkel on puudust lähisuhtevägivalla seadusandlusest, kuna ohvrid saavad riigi õigusabi korras esindaja vaid siis, kui kannatanu on piiratud teovõimega. Seejuures tuleb täisealisel taotlejal läbida hulk ettenähtud eeltingimusi. Käsitletud töös on välja toodud veel, et muus osas on antud seadusandlus piisav eriti raskete kriminaliseeritud lähisuhtevägivalla vormide menetlemiseks, kuid on suuri kitsaskohti teiste vormide ning raskusastmete menetlemisel. (Liset Rohi, 2021)

Siiani on seisukoht käsitletud pigem olemasoleva lähisuhtevägivalla lahendamise võimalusi, kuid oluline on käsitleda ka ennetustööd. Politseini jõudnud peretüli on enamasti pelgalt pingete kulminatsioon, mis tekib düsfunktsionaalsete suhtlemismustrite tagajärjel, kuid selle taustal leiab igapäevaselt aset ka tasasem võitlus, mida hoitakse nelja seina vahel peidus. On vaja silmas pidada, et abivahendid enda vaimse tervise parandamiseks oleksid kõikidele inimestele kättesaadavad. Äärmiselt oluline on, et jätkuks nii teadlikkuse tõstmine ühiskonnas kui ka piisava ettevalmistuse tagamine ohvritega tegelevatele inimestele.

Seisukoht

EAÜS seisab selle eest, et tagada ja edendada lähisuhtevägivalla all kannatavate inimeste inimõigusi ja põhivabaduste täielikku teostamist, nagu nõuab Euroopa Nõukogu Istanbuli lähisuhtevägivalla konventsioon, millele ka Eesti Vabariik on alla kirjutanud (Council of Europe, 2011). Seega kutsume Eesti Vabariigi Valitsust ja Kohalike Omavalitsusi rakendama järgmisi samme:

- Eestis puudub seadusandlus lähisuhtevägivalla täpseks menetlemiseks hoolimata lähisuhtevägivalla laia levikust. Eesti seadusandluses ei ole selgelt määratletud

mitte-füüsiliste lähisuhtevägivalla vormide käsitus, sealhulgas majanduslik vägivald. Nõuame seadusandluses lähisuhtevägivalla kõigi vormide selgemat defineerimist, sealhulgas vaimse ja majandusliku vägivalla.

- Hetkel Eestis kehtiv vägistamisega seotud seadusandlus ei kata neid olukordi, kus puudus ohvri füüsiline vastupanu. Nõuame nõusolekupõhise seadusandluse vastu võtmist ja rakendamist, et toimuks vägistamise ohvrite abistamine nii, nagu seda määrab Istanbuli konventsioon.
- Peame vajalikuks, et lähisuhtevägivalla ohvritele oleks õigusabi kättesaadav riikliku õigusabi korras, sõltumata nende teovõimest või majanduslikust seisukorrast.
- Nõuame, et tervishoiutöötajatele oleks tagatud piisav väljaõpe lähisuhtevägivalla varjaseks sõelumiseks ning äratundmiseks. Lähisuhtevägivalla ohvrite käsitus peab olema teaduspõhine ja traumateadlik.
- Peame vajalikuks, et Seksuaalvägivalla Kriisiabikeskustes (SAK-ides) kasutatavat lähenemist ohvritele kasutataks ka teiste vägivallavormide puhul. Ka vaimse ja füüsilise vägivallaohver vajab valdkondadeülest põhjaliku käsitlust ning toetust.
- Peame vajalikuks, et jätkuks üldhariduskoolides pakutava õppekava arendus, mis peaks sisaldama terveid suhteid puudutavaid teemasid, nõusolekut ning lähisuhtevägivalla ära tundmist. Samuti on oluline vanemahariduse roll terve kodukeskkonna loomisel.
- Peame vajalikuks, et rakendataks hariduslike meetmeid ka vägivallatsejatele. Vägivallatsejate rehabilitatsiooniprogrammid peavad olema mitmekülgsed, kergesti kättesaadavad nii kohustuslikus korras kui vabatahtlikkuse alusel.
- Peame vajalikuks, et toimuks lähisuhtevägivalda puudutava statistika põhjalik kogumine ja analüüsimine, et jätkuks ennetus- ning teadustöö. Lähisuhtevägivalla ennetlus ja käsitus peab olema teaduspõhine ning nõuab Eesti Vabariigi valitsuse, Kohalike Omavalitsuste, haridus- ja tervishoiuvaldkonna ning Eesti elanike omavahelist koostööd.

Viited

- Andra Reinomägi & Anna-Liisa Uisk. (2025). *Kuritegevus Eestis 2024*. Justiits- ja Digiministeerium. <https://www.justdigi.ee/kuritegevus2024/perev%C3%A4givald.html>
- CDC. (2026). *Adverse Childhood Experiences (ACEs)*. U.S Centers for Disease Control and Prevention. <https://www.cdc.gov/aces/about/index.html>
- Council of Europe. (2011). *Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence* (lk 25). Council of Europe. <https://rm.coe.int/168008482e>
- GREVIO. (2023). *GREVIO (lähteolukorra) hindamisaruanne Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni sätete rakendamiseks võetud seadusandlike ja muude meetmete kohta [(Istanbuli konventsioon) EESTI]*. Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni järelevalvemehhanismi sekretariaat. https://www.justdigi.ee/sites/default/files/documents/2024-02/GREVIO%20I%c3%a4hteolukorra%20hindamisaruanne_Eesti_2022.pdf
- Kaire Tamm. (2020). *Perevägivald ja ahistamine*. Justiitsministeerium. <https://www.kriminaalpoliitika.ee/kuritegevuse-statistika/perevagivald-ja-ahistamine.html>
- Kriminaalpoliitika. (s.a.). *Mis on perevägivald?* Justiitsministeerium. Kriminaalpoliitika. Salvestatud <https://www.kriminaalpoliitika.ee/et/perevagivald/mis-perevagivald>
- Liina Rajaveer, Elis Kaljuvee, Kristiina Pilvet-Petrov, Ulvi Karu, & Kadri Aavik. (2023). *Lähisuhtevägivallaga seotud teadmised ja hoiakud päästekorraldajate ja politseinike seas*. Siseministeerium.
- Liset Rohi. (2021). *Lähisuhtevägivalla õiguslikust regulatsioonist Eestis: Hetkeseis ja perspektiivid* [Magistritöö, Tartu Ülikool].

<https://dspace.ut.ee/server/api/core/bitstreams/b8d605ea-351a-4a1c-a56a-0064b243871c/content>

Lähisuhtevägivalla ennetamise kokkuleppe ja tegevuskava 2024–2027 (2023).

https://www.justdigi.ee/sites/default/files/documents/2023-12/LSV%20kokkulepe%20ja%20tegevuskava_%c3%bchi%c3%bclevaade.pdf

Maris Kluge. (2022). [Rev. of *Abi seksuaalvägivalla ohvritele tervishoiusüsteemis – ajalooline ülevaade ja Eesti tegelikkus*, by Kai Part]. *Eesti Arst*, 101(4), 228–236.

<https://ojs.utlib.ee/index.php/EA/article/view/18963/version/13614/13641>

Sotsiaalkindlustusamet. (2024). *Eesti elanikkonna teadlikkuse uuring soopõhise vägivalla ja inimkaubanduse valdkonnas*. Sotsiaalkindlustusamet.

<https://sotsiaalkindlustusamet.ee/sites/default/files/documents/2024-04/Eesti%20elanikkonna%20teadlikkuse%20uuring%20soop%C3%B5hise%20v%C3%A4givalla%20ja%20inimkaubanduse%20valdkonnas.pdf>

WHO. (2024). *Violence against women*. WHO.

<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>

Lisa 1. Eestis eksisteeriv seadusandlus, mille alt lähisuhtevägivalda menetletakse

§ 120. Ähvardamine

Tapmisega, tervisekahjustuse tekitamisega või olulises ulatuses vara rikkumise või hävitamisega ähvardamise eest, kui on olnud alust karta ähvarduse täideviimist.

§ 121. Kehaline väärkohtlemine

Teise inimese tervise kahjustamise eest, samuti valu tekitava kehalise väärkohtlemise eest – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.

§ 123. Ohtu asetamine

Teise inimese eluohtlikku või tema tervist raskelt kahjustada võivasse olukorda asetamise ja jätmise eest karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.

§ 124. Abita jätmine

Teadvalt eluohtlikus seisundis olevale inimesele abi andmata jätmise eest õnnetuse või üldise ohu korral, kui abi andmine oleks olnud võimalik ilma abistajat ennast ohtu seadmata.

§ 125. Raseduse tahtevastane katkestamine

§ 134. Isikuvabadust piiravasse riiki toimetamine

Vägivalla või pettusega inimese toimetamise ja jätmise eest riiki, kus teda on võimalik rassilisel, soolisel või muul põhjusel taga kiusata või alandavalt kohelda ja kus tal puudub sellise kohtlemise vastu seaduslik kaitse ja võimalus sellest riigist lahkuda.

§ 136. Vabaduse võtmine seadusliku aluseta

§ 137. Eraviisiline jälitustegevus

Jälitustegevuseks seadusliku õigusega isiku poolt teise isiku jälgimise eest tema kohta andmete kogumise eesmärgil.

§ 141. Vägistamine

Inimese tahte vastaselt temaga suguühtesse astumise eest vägivallaga või ära kasutades tema seisundit, milles ta ei olnud võimeline vastupanu osutama või toimumust aru saama.

Raskendavaks peetakse:

- 1) kui see on toime pandud noorema kui kaheksateistaastase isiku suhtes;
- 2) kui see on toime pandud grupi poolt;
- 3) kui sellega on tekitatud kannatanule raske tervisekahjustus;
- 4) kui sellega on põhjustatud kannatanu surm;
- 5) kui sellega on kannatanu viidud enesetapuni või selle katseni;
- 6) kui see on toime pandud isiku poolt, kes on varem toime pannud käesolevas jaos sätestatud kuriteo või
- 7) kui see on toime pandud ära kasutades teo toimepanija poolt narkootilise või psühhotroopse aine abil kannatanule tekitatud seisundit, milles ta ei olnud võimeline vastupanu osutama või toimumust aru saama.

§ 141¹. Tahtevastane sugulise iseloomuga tegu

Inimese tahte vastaselt temaga sugulise iseloomuga teo toimepanemise eest vägivallaga või ära kasutades tema seisundit, milles ta ei olnud võimeline vastupanu osutama või toimumust aru saama, ja kui puudub käesoleva seadustiku §-s 141 sätestatud süüteokoosseis.

§ 143. Suguühtele või muule sugulise iseloomuga teole sundimine

§ 143². Suguühe või muu sugulise iseloomuga tegu mõjuvõimu kasutades

§ 144. Suguühe järeltulijaga

Vanema, vanema õigustega isiku või vanavanema poolt lapse või lapselapsega suguühtesse astumise või muu sugulise iseloomuga teo toimepanemise eest

§ 145. Suguühe või muu sugulise iseloomuga tegu lapseealisega

Täisealise isiku poolt noorema kui kuueteistaastase isikuga suguühtesse astumise või muu sugulise iseloomuga teo toimepanemise eest, välja arvatud juhul, kui täisealise isiku ja neljateist- kuni kuueteistaastase isiku vanusevahe ei ole suurem kui viis aastat.

§ 147. Noorema kui kümneaastase isiku arusaamisvõimetus

Noorem kui kümneaastane isik loetakse käesolevas jaos sätestatud süütegude mõttes arusaamisvõimetuks.

§ 153¹. Seksuaalne ahistamine

Teise inimese tahte vastase ja tema inimväärikust alandava eesmärgi või tagajärjega tema suhtes toime pandud kehalise seksuaalse iseloomuga tahtliku tegevuse eest.

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

§ 157³. Ahistav jälitamine

Teise isikuga korduva või järjepideva kontakti otsimise, tema jälgimise või muul viisil teise isiku tahte vastaselt tema eraellu sekkumise eest, kui selle eesmärk või tagajärg on teise isiku hirmutamine, alandamine või muul viisil oluliselt häirimine, kui puudub käesoleva seadustiku §-s 137 sätestatud süüteokoosseis.

§ 179. Lapseealise seksuaalne ahvatlemine

Nooremale kui kuueteistaastasele isikule pornograafilise teose või selle reproduktsiooni üleandmise, näitamise või muul viisil teadvalt kättesaadavaks tegemise või sellisele isikule seksuaalse kuritarvitamise näitamise või sellise isiku nähes suguühtesse astumise või muul viisil teadvalt tema seksuaalse ahvatlemise eest, välja arvatud juhul, kui noorema kui

kuueteistaastase isiku ja teo toimepanija omavaheline suguühe või muu sugulise iseloomuga tegu ei ole kuriteona karistatav.